

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN <i>16</i>	
17 JUL 2017	
ZAAKNR.	<i>201705691/1</i>
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Gemeente Zevenaar
Kerkstraat 27
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

(0316) 595 111
gemeente@zevenaar.nl
www.zevenaar.nl

datum : 12 juli 2017
zaaknummer : Z/17/280750 / UIT/17/786052
onderwerp : Beroep tegen de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan Windpark Bijvanck
contactpersoon : A. Sannes

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij tekenen wij beroep aan tegen het op 24 mei 2017 door Provinciale Staten van Gelderland vastgestelde inpassingsplan Windpark Bijvanck.

Eerder is een zienswijze ingediend bij Gedeputeerde Staten en wel op 26 januari 2017, kenmerk Z/16/267295/UIT/16/760705.

Draagvlak

In de Windvisie, vastgesteld 25 februari 2015, stelt de provincie vast dat voor realiseren van windturbines (windenergie) draagvlak nodig is en de doelstelling alleen bereikt kan worden door een goede samenwerking met de Gelderse gemeenten (...) (Windvisie, 2.1 Doelstelling en ambities). Deze constatering is te zien als de door Provinciale Staten uitgesproken belang van draagvlak bij lokale projecten.

Het is evident dat er onvoldoende politiek en maatschappelijk draagvlak is voor de realisatie van windturbines bij de Bijvanck. Bij het opstellen van de Windvisie is dit door de provincie erkend; de locatie Bijvanck is de enige aangewezen (concrete) locatie waarvoor geen draagvlak is bij de betrokken gemeenteraad (Windvisie, 2.2 Locaties Windenergie). Bij de belangenafweging is hier echter, onterecht, geen gevolg aan gegeven. Onvoldoende is afgewogen of het gediende belang, de noodzaak van windturbines op deze locatie, het ontbreken van maatschappelijk draagvlak en aantasting van gemeentelijke autonomie (ingevolge het stelsel van ruimtelijke ordening) rechtvaardigt. Tevens zijn mogelijke gevolgen van het besluit om Bijvanck aan te wijzen als locaties voor Windturbines onvoldoende afgewogen. De locatie is immers ook niet meegenomen in de afweging van het voorkeursalternatief (Toelichting en PlanMER Ontwerp Windvisie provincie Gelderland, april 2014, hfdst 7). De locatie is niet meegenomen in de onderzochte alternatieven, maar, onterecht, in de referentiesituatie opgenomen. Onderzoek en besluitvorming over de betreffende locatie nog niet plaats gevonden.

Standpunt van de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft in de openbare vergadering van 13 april 2012 bepaald dat binnen de gemeente Zevenaar geen windturbines mogen worden geplaatst.

Dit standpunt is meerdere malen kenbaar gemaakt. De gemeente heeft op 3 januari 2012 – mede op basis van bovengenoemde argumentatie – een verzoek van aanvrager afgewezen om een bestemmingsplan vast te stellen ten behoeve van de realisatie van het windpark.

De gemeenteraad staat open voor goede opties van hernieuwbare of duurzame energie. De gemeenteraad stelt zich echter op het standpunt dat het belang van de bijdrage die windenergie kan leveren in het totale duurzame energieaanbod geenszins opweegt tegen de grote negatieve lokale

effecten van windenergie. Dit klemmt te meer nu er betere alternatieven denkbaar zijn om een bijdrage te leveren aan de CO2 reductie, terwijl die alternatieven veel minder negatieve lokale effecten hebben.

In dat verband merken wij het volgende op. Het rendement van de beoogde windturbines is relatief gering afgezet tegen de gevolgen voor de omgeving.

Het kenmerkende landschap wordt structureel aangetast. Gelet op de aard van het landschap is er sprake van ernstige horizonvervuiling.

Bovendien zullen de windturbines een constant geluid maken door de wieken en de generator. De geluidsbelasting is afhankelijk van de kracht van de wind en windrichting. Op basis van de rapporten zijn er meerdere huishoudens die dagelijks geluidsoverlast zullen ervaren. De windturbines zullen in grote mate laag frequent geluid produceren met risico's op gezondheidsrisico's.

Naast geluidshinder is er ook sprake van slagschaduw waar mensen mee te maken krijgen.

Berekeningen laten zien dan veel omwonenden boven de wettelijke grens van 5 uur en 40 minuten slagschaduw uit zullen komen.

De te verwachten overlast geeft gezondheidsrisico's en is onaanvaardbaar. Gelet op de verwachte overlast is het onwenselijk om de windmolens te plaatsen.

Zowel vanuit ruimtelijke en landschappelijke overwegingen als vanuit het oogpunt van effectiviteit en rendement zijn er volgens de windkaart in Nederland veel betere locaties voor windturbines voorhanden. De Bijvanck is een waardevol landschappelijk gebied op de grens van de gemeente Zevenaar en de gemeente Montferland. Het gebied kenmerkt zich door een kleinschalig landschappelijk gebied met open graslanden gescheiden door passende singels en houtwallen. Hier is sprake van een relatief open gebied waarin ook de recreatie een belangrijke plaats inneemt. De voorkeur gaat er naar uit een dergelijke ontwikkeling te projecteren in een minder kwetsbaar gebied. Er zijn voldoende en reële alternatieven voorhanden. Ook die afweging missen wij in de onderliggende stukken.

De keuze is des te meer onbegrijpelijk omdat volgens het provinciaal beleid er ook sprake is van een waardevol open landschap. Het provinciaal beleid gaat er van uit dat het karakteristieke open landschap zoveel mogelijk wordt behouden. Daarbij is er naar onze mening sprake van strijd met het provinciaal beleid. In het provinciale beleid dient sprake te zijn van een 'inpassingsplan' en wordt de gedachte gevolgd om aan te sluiten op bestaande landschapselementen en/of op de schaal van snelwegen, railverbindingen, vaarwegen, industriële gebieden of productielandschappen. In een kwetsbaar en kleinschaliger landschap (waarvan hier sprake is) vraagt de inpassing van windmolens echter veel meer zorg en aandacht. Indien reële alternatieven voorhanden zijn dienen in dit kwetsbare gebied geen windmolens te worden gerealiseerd.

In dit verband wijzen wij op het rapport Landschap (incl. visualisaties) Windpark Bijvanck d.d. september 2016. In dit rapport wordt uitsluitend en alleen gekeken naar de landschappelijke kenmerken ter plaatse. Het had naar onze mening op de weg van de provincie gelegen eerst de alternatieven in beeld te brengen. Door onvoldoende in te zetten op alternatieven wordt geen recht gedaan aan het provinciaal beleid.

De provinciale taakstelling van windenergie kan op basis van vrijwilligheid worden gehaald, zonder dat daarbij sprake is van ongewenste plaatsing van windturbines in kwetsbare gebieden. Die inspanningen zijn door het provinciaal bestuur in onvoldoende mate onderzocht. Ook zijn er voldoende andere mogelijkheden die een bijdrage leveren aan de CO2 reductie. Het betreft alternatieven waar de gemeente Zevenaar voor openstaat en voor open heeft gestaan. Gedacht moet worden aan afvalverbranding, mestvergisting, de inzet van biomassa en zonne-energie.

Zonder enige onderbouwing wordt gesteld dat alle vormen van duurzame energie nodig zijn om de doelstelling van het GEA (Gelders Energie Akkoord) te behalen. Wij delen deze mening niet. Zoals gezegd zijn er binnen de provincie voldoende – betere – alternatieven voor, alleen al windturbines, denkbaar om voldoende bijdrage te leveren aan de doelstelling. Daarbij dragen de windturbines slechts 5% bij aan de totale doelstelling. De negatieve effecten wegen derhalve niet op tegen dit resultaat en de bijdrage aan de maatschappelijke doelstelling.

Dit standpunt is meerdere malen kenbaar gemaakt; eerst in de vorm van een zienswijze tegen de op 9 juli 2014 vastgestelde Omgevingsvisie en later in de vorm van een zienswijze tegen de op 2 september 2014

vastgestelde structuurvisie Windvisie Gelderland. Ook tijdens de inspraak op het voorontwerp inpassingsplan en bij ons advies aan het bevoegd gezag is dit standpunt kenbaar gemaakt.

Er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening

Naar ons oordeel is er geen sprake van een goede ruimtelijke ordening nu er onvoldoende rekening wordt gehouden met de waardevolle landschappelijke kenmerken en natuurwaarden van het gebied. De waardevolle openheid gaat niet samen met vier windturbines van deze omvang. We onderscheiden verschillende landschapstypen met verschillende karakteristieken en kwaliteiten. Het windmolenpark is geprojecteerd op de grens van de "IJsselzone" en "Het Broek". "Het Broek" wordt gekenmerkt door openheid en vergezichten op onder andere de stuwwal van de Veluwe Zoom. De "IJsselzone" wordt gekenmerkt door een grotere diversiteit. Het ruimtelijk beleid zoals neergelegd in de Structuurvisie Zevenaar 2030 beoogt juist deze kwaliteiten te beschermen. De plaatsing van windturbines doet afbreuk aan deze kwaliteiten.

Het feit dat in de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland windturbines niet op voorhand uitsluiten, betekent niet dat het een automatisme is dat windturbines gerealiseerd kunnen worden. Daarvoor is naar een onderzoek naar alternatieven noodzakelijk. Mocht er geen reële alternatieven voorhanden zijn dan pas komen de kwetsbare gebieden in beeld. Die afweging heeft echter niet plaatsgevonden door de provincie.

De gemeente Zevenaar heeft voor het buitengebied in 2013 een Beheersverordening vastgesteld. Daarin wordt het gebied waar de windturbines zijn gesitueerd aangemerkt als 'Agrarisch gebied met landschappelijke waarden', gekenmerkt door openheid, rust, en kleine houtopstanden. Dit planologische regime is gericht op de bescherming van deze waarden. Binnen deze bestemming verlenen we geen planologische medewerking aan activiteiten die deze waarden onevenredig aantasten, zoals de vier windturbines. Om die reden kan realisatie van dit plan op deze locatie geen doorgang vinden.

Verder zijn wij van oordeel dat te makkelijk voorbij wordt gegaan aan de negatieve effecten die windturbines met zich brengen. Bij negatieve effecten moet niet alleen worden gedacht aan horizonvervuiling en aantasting van ons waardevolle landschap, maar ook aan negatieve effecten die windturbines hebben voor (direct) omwonenden. Niet volstaan kan worden met de mededeling dat uit de uitgevoerde milieu-onderzoeken zou blijken dat de bouw van de windturbines haalbaar is.

Duurzame energie moet veilig zijn, zo weinig mogelijk tot geen overlast veroorzaken voor omwonenden en zo weinig mogelijk tot geen schade toebrengen aan dieren en planten. Ook het menselijk en maatschappelijk aspect dient te worden beoordeeld bij de vraag of sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Naar onze mening heeft de provincie onvoldoende oog voor die aspecten en tegen onze wil de plaatsing van windturbines mogelijk te maken binnen onze gemeentegrenzen. Wij betreuren het dat niet meer is ingezet op het verkrijgen van draagvlak.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar alternatieven, zowel naar alternatieve manieren van opwekking van schone energie, als naar alternatieve locaties, belangenafweging onvoldoende heeft plaats gevonden (respectievelijk heeft kunnen plaats vinden), bij de belangenafweging onvoldoende rekenschap is gegeven aan menselijke aspecten en plaatsing van vier windturbines zal leiden tot substantiële en onevenredige aantasting van de kernwaarden van het gebied en wij ons op deze gronden niet kunnen verenigen in het vastgestelde inpassingsplan Windpark Bijvanck. Wij zijn graag bereid een en ander mondeling toe te lichten.

Vragen

Heeft u nog vragen over deze brief, dan kunt u contact opnemen met de heer A. Sannes via telefoonnummer 0316 59 51 11 of via de e-mail a.sannes@zevenaar.nl

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar;

mr. S.E.G. Wiersma
secretaris

drs. J.M. Staatsen
burgemeester